

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 8/13
V Lucemburku dne 31. ledna 2013

Rozsudek ve věci C-12/11
Denise McDonagh v. Ryanair Ltd

Letecký dopravce musí poskytnout péči cestujícím, jejichž let byl zrušen z důvodu takových mimořádných okolností, jako je uzavření vzdušného prostoru v důsledku erupce sopky Eyjafjallajökull

Unijní právo nestanoví žádné omezení, ať již časového či finančního charakteru, které by se vztahovalo k této povinnosti poskytnout péči cestujícím (ubytování, strava, občerstvení).

V případě zrušení letu musí letecký dopravce na základě unijního práva¹ poskytnout cestujícím péči, jakož i náhradu škody. V případě **povinnosti poskytnout péči** musí letecký dopravce nabídnout cestujícím zdarma v rozsahu přiměřeném čekací době stravu a občerstvení a případně ubytování v hotelu, přepravu mezi letištěm a místem ubytování, jakož i zajistit komunikační spojení s třetími osobami. Letecký dopravce je povinen splnit tuto povinnost i v případě, kdy zrušení letu bylo způsobeno mimořádnými okolnostmi, tedy okolnostmi, kterým by nebylo možné zabránit, i kdyby byla přijata všechna přiměřená opatření. Dopravce může být naopak zproštěn **povinnosti poskytnout náhradu škody**, jestliže prokáže, že zrušení letu je způsobeno těmito okolnostmi.

V důsledku erupce islandské sopky Eyjafjallajökull byl od 15. do 22. dubna 2010 z důvodu rizik pro leteckou přepravu uzavřen vzdušný prostor nad několika členskými státy, včetně irského vzdušného prostoru.

Denise McDonagh byla jednou z cestujících letu z Fara do Dublinu, který se měl uskutečnit dne 17. dubna 2010 a v důsledku sopečné erupce byl zrušen. Lety mezi Irskem a kontinentální Evropou byly obnoveny až dne 22. dubna 2010 a D. McDonagh se mohla do Dublinu vrátit až 24. dubna 2010. Během tohoto období jí společnost Ryanair neposkytla žádnou péči. Za těchto okolností měla za to, že jí tato letecká společnost musí zaplatit náhradu škody v přibližné výši 1 130 eur, což je částka odpovídající jejím nákladům na stravu, nákup občerstvení, ubytování a dopravu, jež vynaložila od 17. do 24. dubna 2010.

Dublin Metropolitan District Court (Irsko), jemuž byl spor předložen, se Soudního dvora táže, zda uzavření vzdušného prostoru v důsledku sopečné erupce spadá pod pojem „mimořádné okolnosti“, které zakládají povinnost leteckého dopravce poskytnout cestujícím péči, anebo zda naopak spadá pod okolnosti, které překračují rámec „mimořádných okolností“ a zbavují jej jeho povinnosti tuto péči cestujícím poskytnout. Pro případ, že Soudní dvůr uzná, že jsou takové okolnosti zahrnuty v pojmu „mimořádné okolnosti“, má se také vyjádřit k otázce, zda musí být za takové situace povinnost poskytnout péči omezena z časového nebo finančního hlediska.

Soudní dvůr nejprve odpovídá, že unijní právo neuznává nad rámec „mimořádných okolností“ odlišnou kategorii „obzvláště mimořádných“ událostí, která by mohla vést ke zproštění leteckého dopravce všech jeho povinností vyplývajících z nařízení, včetně té, která spočívá v poskytnutí péče. Kdyby takové okolnosti, jako jsou okolnosti projednávaného případu, nespádaly z důvodu svého původu a rozsahu pod pojem „mimořádné okolnosti“, vedlo by to k tomu, že by letečtí dopravci byli povinni poskytnout péči na základě nařízení pouze cestujícím v letecké dopravě, kteří se z důvodu zrušení svého letu nacházejí v situaci omezených potíží. Cestujícím, kteří by se

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů (Úř. věst. L 46, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 10; oprava v Úř. věst. L 92, 4.4.2009, s. 5).

nacházeli v obzvláště nepříjemné situaci, jelikož jsou nuceni zůstat po dobu několika dnů na letišti, by naopak takové ochrany byli zbaveni. Soudní dvůr proto odpovídá, že takové okolnosti, jako je uzavření části evropského prostoru v důsledku takové erupce sopky, jaká nastala u sopky Eyjafjallajökull, představují „mimořádné okolnosti“, které nezavazují letecké dopravce povinnosti poskytnout péči.

Soudní dvůr dále upřesňuje, že nařízení nestanoví žádné omezení, ať již časového či finančního charakteru, které by se vztahovalo k povinnosti poskytnout péči cestujícím, jejichž let byl zrušen z důvodu mimořádných okolností. Leteckému dopravci tedy přísluší všechny povinnosti poskytnout péči cestujícím během celé doby, po kterou musí dotčení cestující čekat na přesměrování. Soudní dvůr zdůrazňuje, že poskytnutí péče cestujícím se jeví jako obzvláště důležité, pokud dojde k „mimořádným okolnostem“, které přetrvávají v čase, a právě v případě, že je doba čekání způsobeného zrušením letu zvláště dlouhá, je nezbytné dbát na to, aby byl cestujícímu v letecké dopravě po celou dobu čekání umožněn přístup k produktům a službám prvořadě potřeby.

Nakonec Soudní dvůr uvádí, že ačkoli povinnost poskytnout péči s sebou nese finanční důsledky pro letecké dopravce, nelze je považovat za nepřiměřené ve vztahu k cíli zvýšené ochrany cestujících. Význam přiznávaný tomuto cíli totiž může odůvodnit i značně negativní hospodářské důsledky vzniklé některým hospodářským subjektům. Letečtí dopravci by navíc jakožto informované subjekty měli předvídat náklady související se splněním své povinnosti poskytnutí péče. Kromě toho mohou promítnout náklady, které tato povinnost způsobuje, do cen letenek.

Soudní dvůr však zdůrazňuje, že pokud letecký dopravce nesplnil povinnost poskytnutí péče cestujícímu v letecké dopravě, mohou být tomuto cestujícímu z titulu náhrady vráceny pouze částky, které se jeví jako nezbytné, vhodné a přiměřené k nahrazení selhání leteckého dopravce, což musí posoudit vnitrostátní soud.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106